

MYTER OG FAKTA OM UDFORDRINGER OG MULIGHEDER FOR NATUREN I LANDBRUGSLANDET

HEIDI BUUR HOLBECK, SEGES

HVORDAN BØR NATUREN PRIORITERES?

Brandmandens lov:

1. **BEVARE** værdifulde arealer med høj naturværdi
2. **BESKYTTE** og forbedre delvist ødelagte arealer med potentielt høj naturværdi
3. **GENOPRETTE** og lave ny natur

INDSATSER – HVOR?

REGLER OG MYTER SPÆNDER OFTE BEN FOR PLEJE OG UDVIKLING AF NATUR

1. **De reelle bekymringer** – hvornår, hvor og med hvilke konsekvenser?
2. **Det uoverskuelige** - regeljunglen
3. **Frygten og myterne** – de mange historier og gamle regler der fortsat spøger

Regler i samspil med natur

- Naturbeskyttelseslovens § 3
- Miljøgodkendelse af husdyrbrug
- 15 års genopdyrkningsret
- 1 års reglen ved ophør af miljøtilsagn
- Rydningspligt
- Bilag IV-arter
- Fredede arter
- Natura 2000

TYPISKE UDSAGN OM NATUR

1. "Arealer bliver lige pludselig § 3 beskyttede – "over natten"
2. "Hvis du plejer eller etablerer natur, bliver du fanget i Miljøgodkendelserne"
3. "Pas på med at lave ny natur – så kommer der bare en bilag IV art og giver begrænsninger"
4. "Hvis du etablerer et vandhul, kommer der krav om bræmmer omkring vandhullet, og du kan ikke bygge"
5. "Du kan ikke dyrke arealet, hvis der kommer fredede arter"
6. "Hold dig fra at pleje og lave nye naturtiltag – det giver kun bøvl og begrænsninger"

DE REELLE BEKYMRINGER

- Regler der giver begrænsninger i forhold til eksisterende natur:
  - Miljøgodkendelsesordningen
  - Naturbeskyttelseslovens § 3
  - Generel regeljungle....

NATUR SOM RESTRIKTION VED MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRPRODUKTION

Specifikke ammoniakreduktionskrav for miljøgodkendelse af husdyrbrug

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau (fra det samlede, ansøgende anlæg)
Kategori 1: Ammoniakfølsomme habitatnaturtyper, § 3 heder og overdrev inden for Natura 2000	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden. 0,2 - 0,7 kg N/ha/år
Kategori 2: § 3 heder > 10 ha, § 3 overdrev > 2,5 ha, højmoser og lobeliesøer uden for Natura 2000	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.	Kommunen laver konkret vurdering Max. merdeposition $\geq$ 1,0 kg N/ha pr. år.

KATEGORI 1: HABITATNATURTYPER

Våde dværgbusksamfund med klokkelyng

4010 Nordatlantiske våde heder med *Erica tetralix*

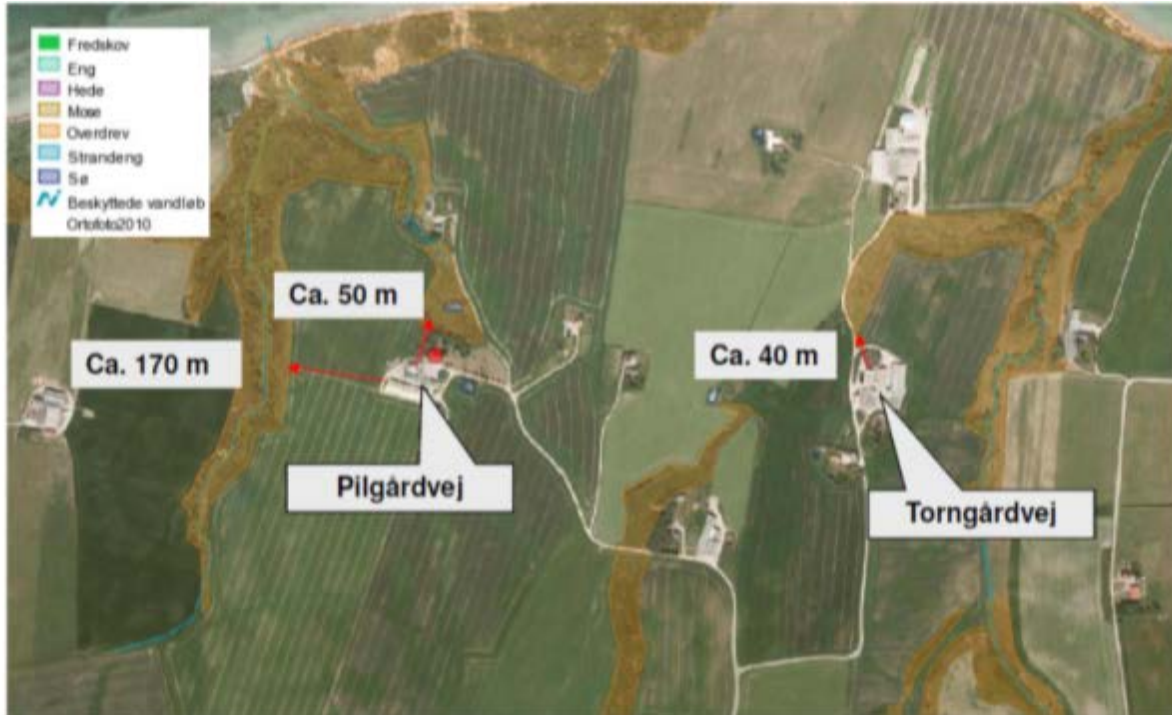
Tuer med klokkelyng, Midtjylland. Foto: Bert Wiklund.

Max. totaldeposition
afhængig af antal
husdyrbrug 0,2 - 0,7 kg
N/ha/år

- 44 habitatnaturtyper
- Kortlagt ca. **13.600 ha** som habitatnatur
- Hidtil ingen direkte information til lodsejere. Kommer...
- Ingen egentlig klageadgang
- Ingen minimumsstørrelse
- Konkret beregning af afstand
- Målet er, at habitattyperne skal sammenbindes og udvides!
- Giver stor usikkerhed....

KATEGORI 2 NATUR

SAMMENHÆNGENDE OMRÅDER

Kategori 2:

§ 3 heder > 10 ha,
§ 3 overdrev > 2,5 ha,
højmoser og
lobeliesøer uden for
Natura 2000)

**Max. totaldeposition
på 1,0 kg N/ha pr. år**

HVAD BETYDER DET?

- Det kan give alvorlige restriktioner for husdyrproduktionen, hvis naturen er ”kategori natur” eller udvikler sig til ”kategori natur”.
- ...men det er langt fra al natur, der er eller bliver til kategori 1 og 2 natur.
- Ved produktionsejendomme bør nye naturområder etableres i sammenhæng med eksisterende natur og væk fra staldanlæg.
- Der arbejdes politisk på tilpasning af reglerne:

”Der udarbejdes et nyt beslutningsgrundlag, der skal angive mulighederne for at gennemføre en ændring af reglerne for ammoniakdeposition fra husdyrbrug i relation til beskyttet natur”.

Naturpakken maj 2016

AREALER BLIVER TIL § 3 BESKYTTEDE "OVER NATTEN"?

- Nej, Kriterier for beskyttelsen skal være opfyldt
- Kommunen skal foretage en konkret vurdering, hvis landmænd spørger
- Driftshistorien er afgørende
- Fugtige arealer kan udvikle sig til beskyttet eng, men det kræver min. 7 – 10 år uden for omdrift
- Tørre arealer skal ligge i min. 15 – 30 år for at udvikle sig til overdrev
- Kvaliteten af § 3 naturen kan diskuteres – især for kulturrenge

STOR INTERESSE FOR AT FORBEDRE EKSISTERENDE NATUR

"HOLD DIG FRA AT PLEJE OG LAVE NYE NATURILTAG – DET GIVER KUN BØVL OG BEGRÆNSNINGER"

Ekstra mange ansøgninger om Natura 2000-projekttilsagn imødekommes

I ansøgningsrunden 2016 modtog NaturErhvervstyrelsen i alt 322 ansøgninger om tilskud til projekter i Natura 2000-områder for i alt 60,5 mio. kr. Det betyder en stor overansøgning, men der er fundet ekstra penge, hvilket fx betyder, at vi kan imødekomme alle tilskudsberettigede projekter til rydning og forberedelse til afgræsning.

Publiceret 22. december 2016

Formålet med ordningerne er at yde tilskud til investeringer, der kan sikre eller forbedre tilstanden for naturtyper og arter inden for de særligt udpegede Natura 2000-områder.

Ansøgningerne fordeler sig således:

- 278 har søgt om tilskud til rydning af tilgroede arealer og forberedelse til afgræsning
- 32 har søgt om forundersøgelser til etablering af naturlige vandstandsforhold
- 12 har søgt om etablering af naturlige vandstandsforhold

Der er søgt om tilskud for flere penge end der oprindeligt var afsat til ordningerne. Der var afsat følgende beløb til hver indsats:

VANDHULLER

"HVIS DU ETABLERER ET VANDHUL, KOMMER DER KRAV OM BRÆMMER OMKRING VANDHULLET, OG DU KAN IKKE BYGGE"

- Der kan stilles krav om bræmmer omkring vandhuller med bilag IV arter
- Diffus påvirkning fra f.eks. ammoniak vurderes normalt ikke at have konsekvenser
- Anbefalet afstand min. 300 m mellem staldanlæg og vandhul
- Hvor er de positive historier...?

NY NATUR

Overvældende interesse for at etablere levesteder til markfirben, birkemus og padder

Interessen for tilskudsordningen Særlige levesteder for bilag IV-arter har været overvældende. 600 ansøgere har søgt for ca. 49 millioner.

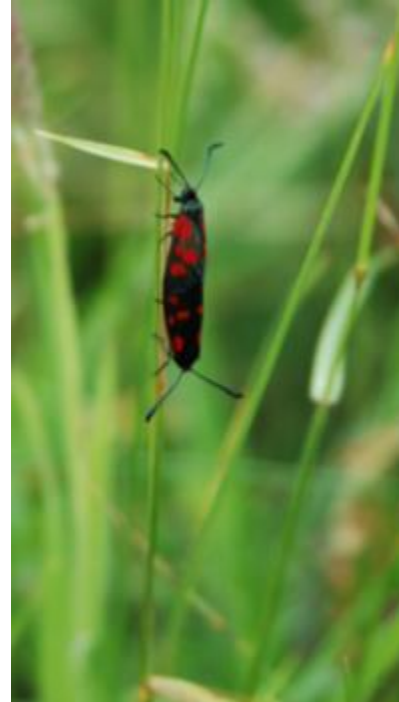
Publiceret 10. februar 2016

NaturErhvervstyrelsen har modtaget ca. 600 ansøgninger, og der er søgt for ca. 49 mio. kr. I alt er der afsat 10 mio. kr. til ordningen i 2015/2016. Vi er i gang med sagsbehandlingen, men har endnu ikke det fulde overblik over, hvilke ansøgninger, der imødekommes.

HVILKE ARTER ER PÅ AREALERNE?

MANGE LANDMÆND VED FOR LIDT OM DEN NATUR DE HAR

Rapporten /Natur/Reports/Besigtigelse kan ikke vises: Der er ingen besigtigelse i den valgte geografi

The 'ObjektIdenter' parameter is missing a value

Meget svært at hente artsdata

Danmarks Miljøportal

Data om miljøet i Danmark

Menu

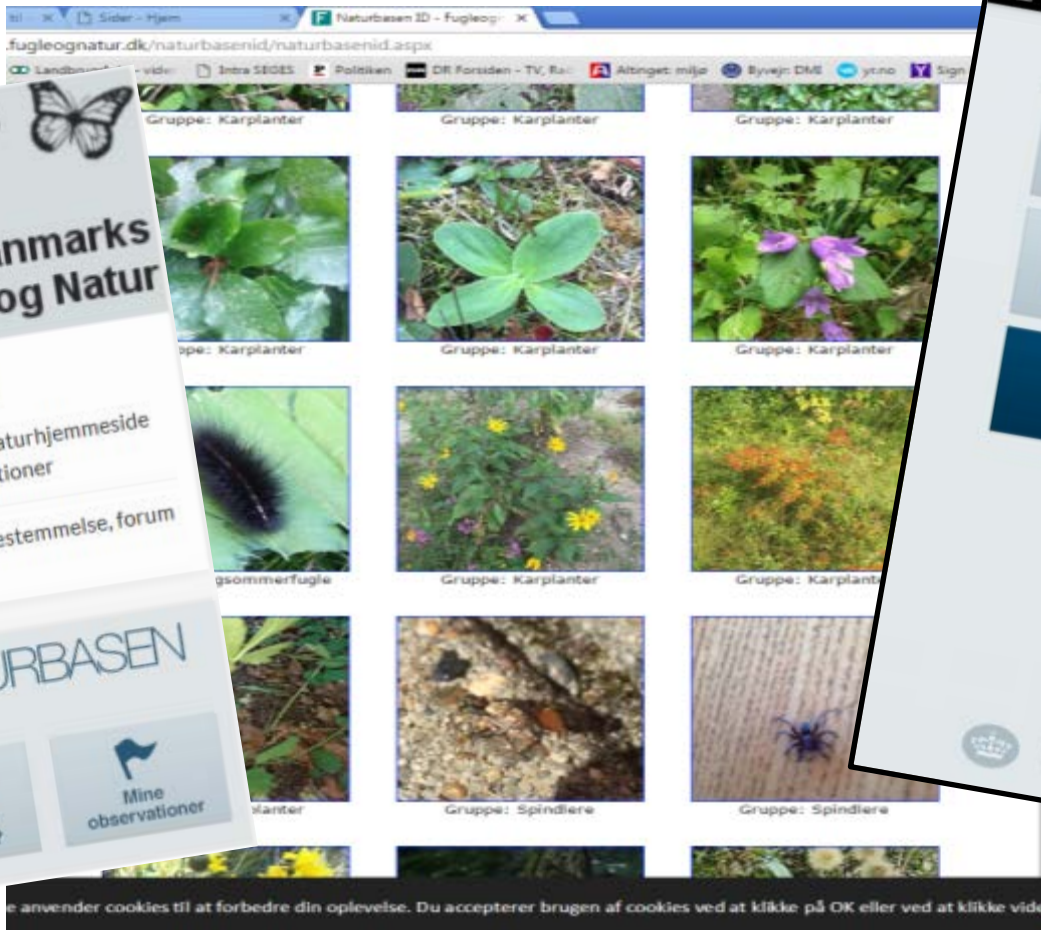
- Dynamiske udtræk
- Besigtigelse
- Status

- Aktiviteter
- Øversigt

Valgte temaer

- Øvrige overvågningsdata
- Valgte steder (0)

Danmarks Fugle og Natur

FUGLE OG NATUR
Danmarks Artsportal
Danmarks største naturhjemmeside med 2 mio. observationer

Flora, fauna, artsbestemmelse, forum mm.

NATURBASEN

Hvad kan jeg se her? Mine observationer

NATURBASEN

Hvad kan jeg se her? Mine observationer

Hvor er jeg? Hvad er det?

Indberet

Log ud

Navigation icons: Home, Search, Profile, Settings, Logout

MÅL MED NATURPLEJEN

- Behov for mere viden om arter og mål med plejen
- Tilskudsregler styrer plejen af naturarealerne
- Mere målrettet naturpleje

OPSAMLING

- Regler og myter spænder ben for natur, men mange gode initiativer igangsættes også
- Nødvendigt at identificere udfordringerne
- Snak sammen og find løsninger sammen
- Sæt naturen positivt på dagsordenen
- Mere viden til landmænd om værdien af den natur, der er på bedriften

